sindikat kovinske
in elektroindustrije Slovenije

Regijska organizacija Velenje
Prešernova 1, 3320 Velenje
Regijski odbor Izvršni odbor

Velenje, december 2012

PREGLED AKTIVNOSTI V LETU 2012

Tudi v letu 2012 smo bili priča obilici dogodkov, ki so vplivali na naše delovanje in odnose v družbi.
Februarja letos je zaprisegla nova Vlada RS, pod taktirko stranke, ki ni bila zmagovalka volitev decembra lanskega leta. To se je zgodilo prvič v zgodovini naše mlade demokracije. Sledila je napoved radikalnih ukrepov. Vlada je najprej pripravila tako imenovani Zakon o uravnoteženosti javnih financ (ZUJF), ki je znižal plače zaposlenih v javnem sektorju, znižal pokojnine določenim skupinam upokojencev, posegel po pravicah socialnih dodatkov, kot so otroški dodatki, štipendije, socialne pomoči, nadomestila za brezposelnosti itd… Omenjeni zakon je posegel v 45 obstoječih zakonov in sproženo je bilo kar nekaj zahtev po ustavni presoji, o veljavnosti zakona.

Ta hip smo priča ponovnemu zbiranju podpisov za razpis zakonodajnega referenduma o slabi banki, ki ga je predlagal sindikat KNG, eden od sindikatov v okviru ZSSS.

V Državnem zboru RS se razpravlja o novi pokojninski zakonodaji (ZPIZ-2). Sočasno pa tečejo tudi usklajevanja s socialnimi partnerji o uskladitvi omenjenega zakona. Napoved, da bo zakon sprejet do novega leta 2012 je precej realna.

Tečejo še pogajanja in razprave o spremembah Zakona o delovnih razmerjih (ZDR) in Zakona o urejanju trga dela (ZUTD).

Vse spremembe bi politika želela sprejeti po skrajšanem postopku in si tako zagotoviti ugled v EU in njenih institucijah. To pa ni dobro za zaposlene in državljane, saj se ob hitenju velikokrat spregleda kaj pomembnega.
Sindikati še posebej SKEI smo napovedali, da bomo v primeru sprejete neusklajene zakonodaje s socialnimi partnerji zahtevali razpis referenduma. Saj so navedeni zakoni eni najpomembnejših zakonov za delovanje sindikatov in zaščito zaposlenih.

V novembru je bil v Ljubljani velik protestni shod, ki so ga organizirali sindikati, upokojenci, študentje in predstavniki civilne iniciative. Shod je imel naslov »Demonstracije za socialno državo«. Izražena je bila zahteva proti uničevalnim ukrepom politike in vlade.

Do konca leta bomo v Sloveniji izvolili novega predsednika države. Izpeljane so bile tudi volitve v Državni svet RS.

Velik izziv bo tudi ureditev zaostrenih odnosov med ZSSS in SKEI Slovenije. 7. decembra je v Ljubljani sklican 6. Kongres ZSSS. Ker je SKEI Slovenije eden od 22 sindikatov v okviru Zveze bodo tam tudi naši delegati. Žal je o kongresu zelo malo znanega. Če se sprehodimo po uradni spletni strani ZSSS, ne najdemo dokumenta niti datuma, ki bi o tem sporočal.
ZSSS je objavila sklep o sklicu kongresa ter objavila rokovnik opravil. Napisano je bilo poročilo o delu med obema kongresoma, spisan predlog programa, predlog statuta in objavljeni postopki za evidentiranje in kadrovanje. O kongresnih dokumentih smo imeli možnost razpravljali na organih SKEI, za kar gre zahvala vodstvu SKEI. Vse drugo je zavito v tančico skrivnosti. Pričakovati bi bilo več demokratičnosti pri usklajevanju pogledov skupnega delovanja. Le to bi naj bilo vidno v statutu, programu in tudi v kadrovski politiki.
Funkcionarji SKEI se čutimo odrinjene od soodločanja in kreiranja politike sindikalnega dela v ZSSS. Dokaz za to trditev je neizvolitev predstavnika SKEI v Državni svet RS in objava v mediju »Požareport«, da se je začel krvavi boj za predsednika ZSSS, ko je bila za predsednika ZSSS evidentirana Lidija Jerkič. Včasih smo imeli evidentiranje več kandidatov za posamezne funkcije, kot znak demokratičnosti in odprtosti v organizaciji. Žal danes temu ni več tako. Potreben bo razmislek, predvsem pa iskanje odgovora ali se v taki organizaciji, kjer nismo zaželeni sploh še vidimo.

Organiziranost, delovanje in članstvo SKEI

Planirano je bilo **9 sej** Izvršnega odbora **(IO), 4 seje** Regijskega odbora **(ReO)**, in **1 seja** Nadzornega odbora **(NO)**.
Izpeljano je bilo **7 sej IO**, 5 rednih sej in dve korespondenčni. **3 seja ReO** ter **1 seja NO**.
Na sejah so bile v glavnem obravnavane s planom opredeljene teme, med katere sodijo tudi točke stalnice, kot so informacije s sej organov in aktualne naloge SKEI ter gibanje članstva. Nekaj tem je bilo namenjeno tudi aktualnim dogodkom.
Običajno se že na januarski seji obravnavajo predlogi programskih dokumentov in plan izobraževanja. Tako je bilo tudi letos.

Letos je bilo **organizirano mednarodno srečanje zaupnikov SKEI Velenja s sindikalisti iz Hrvaške SMH-IS.** Zaupniki SKEI so novembra letos obiskali Rade Končar iz Zagreba, kjer so bili gostje v podjetju, ki proizvaja generatorje in elektromotorje. Ob tej priliki so si zaupniki ogledali še znamenitosti mesta Zagreba.

IO regije je zaradi stečaja podjetja Vegrad Montal in nezainteresiranosti vodstva v SP SKEI **imenoval novega pooblaščenca za vodenje** omenjene **podružnice**. Enako je bilo v SP SKEI Fori, ker je zaradi odpuščanja in odhoda vodstva sindikata pravna oseba ostala brez odgovornih oseb. Pooblaščenec v obeh SP je postal sekretar ReO Branko Amon. **Na UE so** beli sproženi postopki in **zavedene spremembe o pooblaščencu**.
V bližnji prihodnosti bo potreben razmislek in razprava o morebitnem izbrisu omenjenih sindikalnih podružnic, ki so doživele stečaj ali v njih ni možno sindikalno delovati.

Na organizacijsko spremembo se pripravljajo tudi **v SP SKEI Gorenje Notranja oprema.** Lastniki so ustanovili dve novi pravni osebi, ki so bile prej obrati oziroma programi znotraj enovitega podjetja. Zaradi lažjega delovanja bo spremembam sledil tudi sindikat tega podjetja.

Obravnava zaključnega računa za leto 2011 je bila **izpeljana skladno z dosedanjo prakso.** Gradivo je pripravil IO, nadzorniki so pregledali poslovanje, dokončno obravnavo in sprejem je opravil ReO, na redni seji.
Člani ReO so sprejeli ugotovitev o pozitivnem finančnem izidu, čeprav se beleži upad članstva.

Nadaljujemo z obravnavo mesečnih poročil o gibanju članstva. To je obravnavano na vseh sejah organov v točki stalnici »gibanje članstva«.
V prvih 10 mesecih leta beležimo 91 vstopov in 280 izstopov. Razlika je – 189 članov SKEI. V primerjavi z lanskimi podatki, letos beležimo 124 vstopov manj, prav tako beležimo tudi in 7 izstopov več. **Zaskrbljujoče je padanje članstva**, ki zdaj traja že 15 mesecev zapored.
Izdelan je bil letak »Brez sindikatov ni prihodnosti«, ki bi bil v pomoč pri zaustavitvi padanja članstva.

Aktivnosti in delovanje regije je predstavljeno na spletni strani SKEI Slovenije www.skei.si, kjer se najmanj enkrat mesečno posodablja prostor, ki ga imamo na voljo v zavihku http://skei.si/obmocne_organizacije_regije/reo_skei_velenje/.Tu so **objavljena mesečna poročila**, **planskimi dokumenti**, objavljene so **slike** aktualnih dogodkov **in drugo**. V tem zavihku ima prostor tudi Konferenca SP PS SKEI Gorenje.

Regija se povezuje in deluje v Šaleško–Savinjskih sindikatih **(ŠSS) Velenje**, ki jo poleg SKEI in SPESS-a predstavlja še nekaj manjših podjetij na območju.
ReO SKEI ima v uporabi poslovne prostore, sejno sobo, del tehnične opreme (telefonijo, kopiranje…) in zagotovljene odvetniške storitve.

Sistem varstva pravic in kolektivne pogodbe

Članom SKEI je omogočeno **koriščenje pravne pomoči preko odvetnika Mirana Jeromla**, v okviru pogodbe ŠSS Velenje. Pravnik je članom SKEI na voljo vsak delovni dan, ob sredah po predhodnem dogovoru tudi v popoldanskem času. Vsak četrtek pravnik uraduje tudi v Gorenju.

Na regiji je še vedno **težava pri zastopanju in uveljavljanju pravic v podjetjih Podkrižnik in Fori.** V omenjenih podjetjih, zaradi znanih razlogov ni mogoče sindikalno delovati, ni sklenjenih PKP, prav tako se ne spoštujejo KPD. Kadar se člani odločijo za uveljavitev pravic, ki jim po pogodbah ali zakonu gredo so prisiljeni v tožbe za katere se ne odločajo.
Na koncu so razočarani in krivijo sindikat, ker pričakujejo, da jim bo sindikat uredil zapisano pravico brez tožbe.

Še vedno so realna **razmišljanja, da bi v skupini Gorenja** morali **doreči minimalne standarde v kolektivni pogodbi, ki bi bila veljavna za vsa podjetja v Sloveniji.**
Zaradi tega so osnovne plače v določenih podjetjih nižje, na primer v Gorenju Notranja oprema, Gorenje Keramika… Podobno je tudi z nekaterimi drugimi pravicami, kot so jubilejnimi nagrade ter odpravnine ob presežkih in upokojitvah.

Še vedno obstaja tudi razmišljanje, da se mora **posodobiti veljavna PKP Gorenja GA**, vsaj v delu usklajevanja plač.

Na regiji **imamo podjetje** (Erico), **kjer imajo v podjetniški KP zapisano** precej **pravic,** ki **se vežejo na** Kolektivno pogodbo o izredni uskladitvi plač **(KPPI)**. V tej sredini bo **potrebno zahtevati spremembo PKP**, saj je veljavnost KPPI pretekla, sporni so tudi zneski saj niso bili v letih 2010, 2011 in 2012 usklajevani in v njih ni upoštevane inflacije, dviga drobno prodajnih cen ter rasti plač.

Trenutno tečejo **pogajanja za sklenitev PKP v podjetju Turna**.

Ekonomsko socialni položaj in ugodnosti članov SKEI

V tem letu SKEI-ju ni uspelo v KPD izpogajati višje osnovne **plače**, **niti višjega regresa za letni dopust**. Objavljeni podatki za leto 2011 kažejo, da bi se plače morale povečati v vseh panogah, ki jih pokriva sindikat SKEI. Delodajalci oziroma njihovi pogajalci v dvig niso pristali.
Napovedana je bila **opozorilna stavka**, ki je bila s strani SKEI tudi **preklicana**. Razlog je bil v neenotnosti sindikatov po podjetjih. Zaradi tega je bila sprejeta odločitev, da se skličejo zbori članstva po podjetjih. Na zborih, ki smo jih v naši regiji imeli pet je bilo prisotno precej udeležencev. Predsednica SKEI Lidija Jerkič, je članom predstavila pomen KP ter nastali zastoj pri pogajanjih v letošnjem letu. Prisotni so bili vprašani ali so pripravljeni za višje plače slediti odločitvam sindikata in po potrebi tudi stavkati. V vseh sredinah je bil odgovor pritrdilen.
Sindikat SKEI bo pripravil nova izhodišča za pogajanja o višjih plačah. Če se delodajalci ne bodo hoteli pogajati, bo oklicana stavka. Taka volja zaposlenih članov je bila izražena na omenjenih zborih.

Letos sta bili iz našega okolja dve sredini predlagani na belo listo kot primer dobre prakse.
V največjem podjetju **Gorenje d.d. sta sindikat in uprava sklenila "Sporazum o ohranitvi delovnih mest v postopku optimiranja proizvodnih lokacij v Gorenju za obdobje od 2012 do 2015".**
Drugo podjetje je **BSH Nazarje**, kjer **so se sindikat in uprava dogovorili** o izplačilu **regresa** za letni dopust **v višini 1.000,00 €**. Uspešen je bil tudi **dogovor za dvig plač**, ki so višje za 2 % z avgustom 2012, **višja** je tudi **masa plač iz naslova napredovanja** v višini 1,2 %.
Podjetje pa vsako leto na osnovi dogovorjenih kriterijev in doseženih rezultatov zaposlenim izplača še nagrado (božičnico) v decembru in marcu. **Letos** je bila **nagrada izplačana v višini 540,00 €.**

Višje plače so si izborili tudi **v podjetju KLS Ljubno**, kjer so dvignili plače že pomladi, po zadnjih informacijah bo izplačana tudi nagrada ob koncu leta, ki bo višja kot lani.

Socialna varnost in ekonomski položaj članov SKEI je bil **v ospredju** tem **sestankov** skupščin **zaupnikov SKEI Konference SP PS Gorenje**.
Največ in najburnejše so bile **razprave o selitvi proizvodnje** in s tem **povezano ohranitvijo delovnih mest**. Kljub sklenjenemu sporazumu zaposleni niso prepričani, da ne bo odpuščanja. **Znižane** so bile **najvišje plače**, med zaposlene je bila dana informacija, da se ne bo izvajalo napredovanje in znižalo bi se tudi nagrajevanje za uspešnost.

Nezadovoljstvo se zaostruje zaradi **dvoma** za uspešno pogajanje **o izplačilu božičnice**, še posebej ob objavi poročil negativnega poslovanja Gorenja v prvih devetih mesecih leta.

Negotova je tudi **socialna varnost** zaposlenih **v podjetju Gorenje Notranja oprema.** Iz prejšnjega enovitega podjetja so nastala tri podjetja in po logiki racionalnosti to predstavlja le višji strošek poslovanja.
V sindikatu to odločitev vidimo predvsem v tem, da je manjša podjetja lažje prodati. Ta trditev še posebej velja za obrat keramičnih ploščic, v kraju Gorenje.
Podjetje Gorenje Notranja oprema bo verjetno doživelo zaprtje likvidacijo ali stečaj. Taka razmišljanja imajo osnovo v registraciji novega podjetja Gorenje Kuhinje. Če temu ne bi bilo tako, potem bi se proizvodnja kuhinj lahko izvajala v starem podjetju Gorenje Notranja oprema.
Preoblikovanje je šolski primer reorganizacije z znižanjem zaposlenih. **Če je bila včasih vrlina direktorjev iskanje posla za zaposlene, se danes uspešnost meri le še skozi znižanje stroškov dela z odpuščanjem.**

Že lani smo v našem poročilu zapisali, da **imamo dve invalidski podjetji**, ki si bosta morali zaradi spremembe zakonodaje izboriti svoj obstoj in prostor.
Obema je uspelo. **Stanje v teh sredinah je stabilno.** V obeh podjetjih kaže na povečan obseg poslovanja in veča se tudi število zaposlenih invalidov.

V regiji so se tudi **letos izplačevale solidarne pomoči**. Največ teh pomoči je izplačanih v Gorenju, kjer je dobro utečena tudi blagajna vzajemne pomoči.
Tak način **pomoči** je bil ponovno **na preizkušnji v nedavnih poplavah**. Veliko članov SKEI je iz tega naslova uveljavilo to pravico.

V regiji člani SKEI uveljavljajo tudi kolektivno nezgodno zavarovanje, ki je sklenjeno z zavarovalno družbo Adriatic-Slovenica. V našem okolju so letos člani vložili manj zahtev za uveljavitev te pravice kot lani.

Še vedno pa nam **manjka informacija, kako člani SKEI koristijo Kartico ugodnosti**. Ponudnikov ki so vključeni v krog te ponudbe je vsako leto več. Ali s tem raste zanimanje naših članov po tej storitvi pa žal ni podatka?

Kadrovska politika izobraževanje in informiranje

Ker je bilo lani kongresno leto in volitve v celotni organiziranosti ni bilo pričakovati veliko kadrovskih sprememb. A je vseeno bilo potrebno nekaj kadrovskih sprememb.
Zaradi smrti člana IO ReO so se **opravile nadomestne volitve** za to funkcijo. Po dolgem času je v IO regije prišla ženska predstavnica. **Nova članica IO ReO SKEI je** predsednica SP SKEI Gorenje IPC, **Metka Šprahman**.
ReO je **potrdil** tudi **nove predstavnike v Konferenci** Šaleško–savinjski sindikatov **(ŠSS)** Velenje.
Prav tako je bil iz naše sredine **predlagan novi član v komisijo za kulturo in šport**. **Novi član komisije je** postal predsednik SP SKEI Gorenje GA, **Ivan Vidakovič**.

Na področju izobraževanja sta bila izvedena dva planirana seminarja.
V mesecu **aprilu** je bil v dveh delih organiziran **seminar na temo pridobivanja članstva in predstavitev dela in programa komisije za ženska vprašanja.** Na omenjenem seminarju je v obeh terminih bilo skupaj 120 udeležencev.

Na jesenskem izobraževanju, ki je imel delovni naslov »SODELUJMO«, so bile obravnavane tri teme; »Kako do boljšega medgeneracijskega sodelovanja na delovnem mestu, Pogajanja-naša realnost in Vodenje v sindikatu«
Seminar je bil **izveden na Debelem rtiču**, **trajal je dva dneva, udeležilo se ga je 52 slušateljev.**
Letos je 170 udeležencev skupaj **opravilo več kot 1.300 ur predavanj** in na to smo v regiji SKEI Velenje ponosni.

V SKEI-ju **vsako leto večjo pozornost namenjamo področju informiranja.** Tega lahko razdelimo vsaj v tri sklope. Informacije za člane, informacije za funkcionarje in informacije za širšo javnost.
SKEI **skrbi za ažurno informiranost na svoji spletni strani www.skei.si**. Na portalu je objavljeno vse kar je aktualnega v naši organizaciji, vključno z glasilom »Info SKEI«. Na tej spletni strani se predstavljajo s svojimi aktivnostmi tudi regije in območja.
Funkcionarji poleg omenjenih **informacij,** le te **pridobijo še iz gradivih in na sestankih**.
Izdelani so plakati, zloženke in glasila, ki imajo nalogo informirati članstvo in javnost.
Vsako leto pa skličemo kar nekaj novinarskih konferenc, tako v podjetjih, regijah in območjih ter na državnem nivoju.

Pred kratkim je bil **v regiji izdelan plakat »brez sindikata ni prihodnosti«.** Na plakatu je tudi prikaz kakšna bi bila raven delavskih pravic brez sindikata.
Omenjeni plakat bi naj **bil v pomoč zaupnikom SKEI, da nečlane pozovejo v članstvo**.

Kultura, šport in turizem

Na področju kulture nam ne uspeva zapolniti praznine, ki je prisotna. Prireditve ali posamezne aktivnosti kulture so svetle zvezde tega področja.
V lanskem letu smo imeli v regiji dve prireditvi, ki sta bili povezani s kulinariko. V Gorenju Servis je bila organizirana razstava peciva in kruha. Vse razstavljeno so zaposleni spekli sami.
Za letos so v tej sredini napovedali razstavo fotografij z izletov. Vsa čast zaupnikom SKEI v tej sredini za ideje in veljalo bi jih posnemati.

Smo pa veliko bolj aktivni na športnem področju. SKEI ima za sabo že 18. DP v smučanju, ki jim radi rečemo zimske igre. Ravno za polovico manj smo letos beležili število letnih iger, letos so bile organizirane 9. letne igre. Nekoliko zaostajamo z ribolovom, kjer smo letos zabeležili 5. DP v ribolovu, ki je zadnji dve leti poimenovan v memorial Franca Trbuca.

Odlične uvrstitve naših športnikov na omenjenih tekmovanjih so **postale** že kar **razvada.**
Športniki so nas razvajali tudi letos, saj **na vseh državnih prvenstvih SKEI osvojili dve prvi in eno drugo mesto.** Za dobre rezultate so zaslužni dobri športniki, ne smemo pa pozabiti, da smo že kar desetletje in več na igrah prisotni z najštevilčnejšimi ekipami.

Lahko se tudi pohvalimo, da smo imeli letos iz regije udeleženca na tradicionalnem pohodu SKEI-ja na Triglav.

Druge aktivnosti

Mladi iz aktiva SKEI Velenje so se udeležili tabora mladih v Ribnem. V taboru se mladi ob druženju in športnih aktivnosti tudi izobražujejo. Mladi tovrstna srečanja jemljejo za svoja.
Nekoliko grenak je priokus odziva mladih pri plačilu sindikalne članarine. Letos smo mladim prvič poslali položnice za plačilo članarine SKEI. Mladi so se s plačilom odzvali bolj skromno.

Ustanovljen je bil aktiv SKEI Seniorji pri Regijski organizaciji Velenje. Na ustanovnem sestanku je bila prisotna večina povabljenih članov, ki ta hip še ne šteje zavidanja vredne številke.
Aktiv je izvolil tri člansko vodstvo, ki se je že dvakrat sestalo. Določili in razdelili so si naloge in sprejeli odločitev, da se ob koncu leta sestanejo na skupnem kosilu.
Bili so tudi v velikem številu na novembrskem protestnem shodu sindikatov v Ljubljani.

O **mednarodnih sodelovanju sindikatov** je treba omeniti letošnje srečanje **s Hrvaškim sindikatom SMH-IS.**
Kolegi iz Gorenja pa **se srečujejo** in sodelujejo še **s** sindikatom **KOVO iz Slovaške**, sindikatom **SSMS Srbije** ter sindikatom **IFM iz Švedske**. V teh državah ima Gorenje tovarne in predstavniki sindikata se občasno srečujejo.

Sindikati združeni v **ŠSS Velenje nadaljujejo** z organizacijo prireditve praznovanja delavskega praznika ob **1. maju na Graški gori**.
ŠSS so v decembru **organizirali tudi zanimivo predavanje na temo delovanje sind**ikatov, ki ga izvedel dr. Urban Vehovar predavatelj Univerze na Primorskem in Fakultete za uporabne družbene študije v Novi Gorici.

Pripravil:
Branko Amon l.r.